ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.12.2021 г.
SWD(2021) 454 final

**РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА**

**РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,**

***придружаващ***

**ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

**относно енергийните характеристики на сградите (преработена)**

{COM(2021) 802 final} - {SEC(2021) 430 final} - {SWD(2021) 453 final}

**Резюме**

Оценка на въздействието на законодателно предложение за преразглеждане на Директивата относно

**А. Необходимост от действия**

**В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнище ЕС?**

Тъй като на сградите се дължат 40 % от общото потребление на енергия и 36 % от свързаните с енергията емисии на парникови газове в ЕС, декарбонизацията на сградния сектор е от жизненоважно значение за постигането на целите на ЕС в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и 2050 г., установени в Европейския законодателен акт за климата и в предложенията за осъществяване на Европейския зелен пакт. В плана за целта в областта на климата се посочва необходимостта емисиите на парникови газове в сградите да намалеят с около 60 %, за да се постигне общата цел за намаляване на емисиите с 55 % до 2030 г. Това изисква поне удвояване на темповете на саниране.

**Какво следва да бъде постигнато?**

Преразглеждането на ДЕХС има две основни цели: 1) принос за намаляване на емисиите на парникови газове от сградите и крайното потребление на енергия до 2030 г.; 2) гаранция, че сградите дават адекватен принос за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Конкретните цели са: да се увеличат темповете и обхвата на санирането на сгради (област на политиката А); да се подобри информацията относно енергийните характеристики и устойчивостта на сградите чрез използването на цифрови инструменти (във всички области на политиката); да се гарантира, че новите сгради са в съответствие с целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. (област на политиката Б); и да се интегрират сградите в декарбонизирани и цифровизирани енергийни системи (област на политиката В).

**Каква е добавената стойност от действия на равнище ЕС (субсидиарност)?**

Укрепването на общата рамка ще гарантира, че сградният сектор в целия ЕС ще намали емисиите си на парникови газове в необходимия мащаб. Ако една или няколко държави членки не предприемат действия, това би означавало по-високи общи разходи за намаляване на емисиите на парникови газове за ЕС като цяло. Действията на равнище ЕС също така улесняват мобилизирането на сектора около обща амбиция и водят до по-високи очаквани пазарни резултати. Те ще стимулират инвестициите в саниране, ще разкрият работни места, ще насърчат иновациите и ще увеличат ползите от вътрешния пазар за строителни продукти и уреди.

**Б. Решения**

**Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант или не? Ако няма**

Основната мярка в област на политиката А е да се въведат минимални стандарти за енергийните характеристики (MEPS), допълнени от по-строги сертификати за енергийни характеристики, както и паспорти за саниране на сгради и определение за основно саниране. Основната мярка в област на политиката Б е въвеждането на стандарт за „сгради с нулеви емисии“ (CHE). Основната мярка в област на политиката В е засилване на изискванията за инфраструктурата за зареждане на електрически превозни средства в сградите. Мерките, определени за всяка област на политиката, са групирани в четири варианта, което представлява повишено равнище на амбиция: ниско, умерено и високо равнище на амбиция (с два варианта – I – II). Вариант 3 „Високо равнище на амбиция I“ е предпочитаният вариант в оценката на въздействието. Този вариант представлява комбинация от засилване, на съществуващите мерки и въвеждане на нови мерки с акцент както върху новите сгради, така и върху съществуващите. Резултатът от

този вариант е предлагането на MEPS, което би довело до комбинация от задължителни стандарти за сгради с най-лоши характеристики на равнище ЕС, допълнени от стандарти, определени на национално равнище. След отрицателното становище на Комитета за регулаторен контрол на Комисията относно оценката на въздействието, в което се изразява загриженост, че тя не предоставя достатъчно солидни доказателства в подкрепа на предпочитания набор от мерки на политиката, по-специално по отношение на пропорционалността и степента на хармонизация на равнище ЕС, законодателното предложение е приведено в съответствие с вариант 2, който предвижда умерена амбиция, в няколко аспекта, включително саниране на съществуващи сгради, като същевременно се запазва вариант 3 – подход с високо равнище на амбиция I – за нови сгради и тяхната модернизация.

**Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?**

Заинтересованите страни изразиха широка подкрепа за укрепването на рамката на ДЕХС и за въвеждането на предложените нови мерки на политиката. Изразени са обаче различни гледни точки по отношение на точното им оформление. 75 % от участниците в обществената консултация подкрепят MEPS, а 84 % от отговорилите подкрепят въвеждането на определение за СНЕ в ДЕХС. Налице е широка подкрепа (89 %) за засилване на мониторинга на целите, определени от държавите членки в техните дългосрочни стратегии за саниране. Над две трети (68 % от отговорилите) подкрепят включването на мерки за докладване на въглеродни емисии през целия жизнен цикъл. 68 % смятат също така, че би било полезно да се даде правно определение за „основно саниране“. Над три четвърти (76 %) подкрепят хармонизирането на сертификатите за енергийни характеристики.

**В. Въздействие на предпочитания вариант**

**Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — на основните**

Мерките на политиката по вариант 3 („високо равнище на амбиция I“) ще донесат най-много ползи в сравнение с актуалните тенденции в санирането на сградите. В сравнение с базовия сценарий темповете на саниране се очаква да бъдат средно с 1,35 процентни пункта по-високи през 2030 г., а потреблението на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди – с 11,7 % по-ниско до 2030 г. и с 34 % по-ниско до 2050 г. Емисиите на парникови газове се очаква да бъдат с 23 % и 53,5 % по-ниски съответно през 2030 г. и 2050 г., а замърсяването на въздуха и използването на водата също ще бъдат намалени. В сравнение с базовия сценарий разходите за енергия за потребителите се очаква да спаднат с 8 % през 2030 г. и с 27,6 % през 2050 г. Мерките също така ще създадат работни места и добавена стойност в строителния сектор. По преценки изборът на умерена амбиция съгласно вариант 2 ще доведе до среден процент на саниране с 0,2 процентни пункта по-висок, отколкото при базовия сценарий. В този случай крайното енергопотребление ще бъде намалено съответно с 3,6 % и с 16 % през 2030 г. и 2050 г., а емисиите на парникови газове за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди – с 4,2 % и с 21 % съответно през 2030 г. и 2050 г. В сравнение с базовия сценарий, разходите за енергия за потребителите при варианта с умерена амбиция се очаква да бъдат по-ниски с 2 % и с 12 % съответно до 2030 г. и 2050 г.

**Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните**

Основните разходи са свързани с инвестиции в енергийно саниране, станало наложително поради въвеждането на MEPS, и със спазването на изискванията за нулеви емисии за нови сгради. В сравнение с базовия сценарий прогнозираното относително увеличение на инвестициите е 80 % до 2030 г. при сценария „с високо равнище на амбиция I“. За разлика от предпочитания вариант, изборът на умерена амбиция за саниране на съществуващи сгради се очаква да изисква по-малко относително увеличение на инвестициите

с 22,4 % до 2030 г.

**Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?**

Над 90 % от строителните, архитектурните и инженерните дружества са МСП. В предпочитания вариант се предвижда, че дейността ще се увеличи значително до 2030 г., което ще доведе до 104 милиарда евро допълнителна добавена стойност годишно в сравнение с 2020 г. В умерения вариант се предвижда до 2030 г. да се генерират допълнително по 29 милиарда евро добавена стойност годишно.

**Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?**

Предложението изменя съществуваща директива за трети път и до голяма степен разчита на вече съществуващите структури и правила. Въпреки това публичните органи ще бъдат изправени пред разходи, свързани с транспонирането, мониторинга и правоприлагането на национално равнище, както и пред някои административни разходи, породени от спазването на задълженията за предоставяне на информация. Що се отнася до последните, цифровизацията на сертификатите за енергийни характеристики и новите разпоредби относно обмена на данни и базите данни се очаква да намалят разходите за привеждане в съответствие и да улеснят административните процедури, свързани със санирането.

**Ще има ли друго значително въздействие?**

Намалените сметки за енергия ще спомогнат за облекчаване на енергийната бедност. Очакваното относително намаление на енергийната бедност до 2030 г. ще се отрази на около 3,5 милиона домакинства при предпочитания вариант и на 2,3 милиона домакинства при варианта с умерено равнище на амбиция. Освен това намаляването на потреблението на енергия ще донесе значителни ползи за околната среда и здравето, а също така ще намали зависимостта на ЕС от вноса на енергия.

**Пропорционалност?**

Предложените мерки не надхвърлят необходимото, за да може сградният сектор да даде своя адекватен принос към амбициите на ЕС в областта на климата за 2030 г. и 2050 г. Опасенията, изразени от Комитета за регулаторен контрол, бяха преодолени чрез изменение на законодателното предложение.

**Г. Последващи действия**

**Кога ще се извърши преглед на политиката?**

Комисията възнамерява да преразгледа ДЕХС най-късно до края на 2027 г. Въздействието на преразгледаната ДЕХС ще се наблюдава и напредъкът ще бъде оценен въз основа на разпоредбите на настоящата ДЕХС, на плановете за саниране на сградите и на напредъка в контекста на Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и действията в областта на климата. Комисията ще прецени дали въведените мерки, включително ценообразуването на въглеродните емисии, ще доведат до достатъчно подобрения, за да се постигне напълно декарбонизиран сграден фонд с нулеви емисии до 2050 г., или ще трябва да бъдат въведени допълнителни обвързващи мерки на равнището на Съюза, като например засилени минимални стандарти за енергийните характеристики в целия ЕС.